

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลการจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับกายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลัง เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลัง ในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรม คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2550

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับกายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลัง คือ VCD การสอน แผ่นพับให้ความรู้ และการสาธิตให้ความรู้ เกี่ยวกับการใส่และถอดกายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลังด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย Paired Sample t-test

สรุปผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.7 มีอายุ 20-39 ปี ร้อยละ 70 มีสถานภาพสมรสอยู่ ร้อยละ 50 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 40 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 33.3 รองลงมาเป็นอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 30.0 มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ร้อยละ 63.3 มีสถานะในครอบครัวส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 56.7 มีภาระความรับผิดชอบเลี้ยงดูครอบครัว ร้อยละ 56.7 ด้านสุขภาพพบว่า สาเหตุการเจ็บป่วยมาจากอุบัติเหตุ ร้อยละ 40.0 นอกจากนี้ มีสาเหตุจากการเสื่อมตามอายุ เนื่องจาก / มะเร็งกระดูก และภาวะการเจริญเติบโต จำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 20.0 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการตรวจร่างกายประจำปีอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 56.7

1. ความรู้ในเรื่องโรคปวดหลังและการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลังก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 7.16 และหลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 9.43 เมื่อทดสอบหาค่าความแตกต่างของคะแนน

เฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า หลังการจัดกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เมื่อพิจารณารายข้อคำถามพบว่า หลังการจัดกิจกรรมความรู้ในเรื่องโรคปวดหลังและการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลัง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในเรื่อง ข้อ 4 ขณะใส่กายอุปกรณ์ เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อกระดูก ประเภท นม นมถั่วเหลือง ปลาตัวเล็กๆ ผักขม ผลไม้ ข้อ 6 เมื่อท่านเป็นโรคปวดหลัง หากท่านดูแลไม่ถูกต้อง อาจทำให้เป็นอัมพาตได้ และข้อ 9 การใส่กายอุปกรณ์เสริมที่ถูกต้อง จะช่วยให้ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามปกติได้ พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในเรื่อง ข้อ 8 การบริหารร่างกาย ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม จะช่วยให้ท่านหายเร็วขึ้น ข้อ 10 การดูแลรักษากายอุปกรณ์เสริม ควรทำความสะอาดด้วยน้ำ สบู่ และนำไปผึ่งลมให้แห้ง พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในเรื่องข้อ 1 สาเหตุที่ทำให้ท่านปวดหลังเกิดจากกล้ามเนื้อและกระดูกสันหลัง ข้อ 2 ผู้ยกของหนักด้วยท่าทางที่ไม่ถูกต้อง ย่อมมีโอกาสปวดหลังมาก ข้อการใส่กายอุปกรณ์เสริมที่ถูกต้อง จะช่วยทำให้ลดอาการปวด ข้อ 3 หากมีอาการปวดหลังและมีอาการชา หรืออ่อนแรงของแขนและขา ควรไปพบแพทย์หลัง และข้อ 7 การใส่กายอุปกรณ์เสริมที่ถูกต้อง จะช่วยทำให้ลดอาการปวดหลัง

2. ความเชื่อมั่นในความสามารถของผู้ป่วยที่ใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลังต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 23.66 และหลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 29.93 เมื่อทดสอบหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า หลังการจัดกิจกรรมกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เมื่อพิจารณาตามรายข้อคำถามพบว่าหลังการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในข้อ 1 ท่านสามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อกระดูก เช่น นม ปลาตัวเล็ก ๆ ผัก และผลไม้เป็นประจำ ข้อ 2 ท่านสามารถลด/เลิกการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในระหว่างที่ท่านเข้ารับการรักษา/ใส่กายอุปกรณ์เสริมได้ ข้อ 3 ท่านสามารถลด/เลิกการสูบบุหรี่ในระหว่างที่ท่านเข้ารับการรักษา/ใส่กายอุปกรณ์เสริมได้ ข้อ 5 ท่านสามารถดูแลและบำรุงรักษากายอุปกรณ์เสริม ได้ ข้อ 8 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านสามารถรับประทานอาหารเองได้อย่างปกติ และข้อ 9 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านสามารถขับถ่ายเองได้อย่างปกติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในข้อ 4 ท่านสามารถใส่กายอุปกรณ์เสริมได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง และข้อ 10 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อ 6 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านสามารถออก

กำลังกายด้วยท่ากายบริหารได้ และข้อ 7 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านสามารถลุกนั่งได้ด้วยตนเอง

3. ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลังก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 24.86 และหลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 29.20 เมื่อทดสอบหาค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

เมื่อพิจารณาตามรายข้อคำถามพบว่าหลังการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ในข้อ 1 ถ้าท่านรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อกระดูก เช่น นม ปลาตัวเล็กๆ ผัก และผลไม้เป็นประจำ จะทำให้ท่านหายเร็วขึ้น ข้อ 2 ถ้าท่านลด/เลิกการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในระหว่างที่ท่านเข้ารับการรักษา/ใส่กายอุปกรณ์เสริมแล้ว จะทำให้ท่านหายเร็วขึ้น ข้อ 3 ถ้าท่านลด/เลิกการสูบบุหรี่ในระหว่างที่ท่านเข้ารับการรักษา/ใส่กายอุปกรณ์เสริมได้ จะทำให้ท่านหายเร็วขึ้น ข้อ 4 ถ้าใส่กายอุปกรณ์เสริมได้อย่างถูกต้อง จะทำให้ท่านหายเร็วขึ้น ข้อ 7 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ถ้าท่านออกกำลังกายด้วยท่ากายบริหารจะช่วยลดอาการปวดหลัง และ ข้อ 10 การใส่กายอุปกรณ์เสริม จะช่วยให้ท่านสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในข้อ 5 ถ้าใส่กายอุปกรณ์เสริมได้อย่างถูกต้อง จะช่วยลดอาการปวดหลัง ข้อ 8 การใส่กายอุปกรณ์เสริม จะช่วยให้สามารถรับประทานอาหารเองได้อย่างปกติ และ ข้อ 9 การใส่กายอุปกรณ์เสริม จะช่วยให้ท่านสามารถขับถ่ายเองได้อย่างปกติ

4. การปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถใส่และถอดกายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลัง และขณะใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลัง สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง ร้อยละ 60.33 แต่มีกลุ่มตัวอย่างสามารถใส่และถอดกายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลังและขณะใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประกับหลัง สามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้องในบางครั้งร้อยละ 32.83 และมีกลุ่มตัวอย่าง เมื่อใส่กายอุปกรณ์เสริมแล้ว ถ้ามีอาการปวดหลังมากขึ้น ยังปฏิบัติตนไม่ถูกต้อง ร้อยละ 6.83

เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า การปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลัง ข้อ 2 ท่านต้องถอดกายอุปกรณ์เสริม เมื่อใด และข้อ 6 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านปฏิบัติตนเองอย่างไร ได้ดีที่สุด ร้อยละ 90.0 รองลงมา ข้อ 1 ท่านใส่กายอุปกรณ์เสริม เมื่อใด ข้อ 7 ขณะใส่กายอุปกรณ์เสริม ท่านมีการท่ากายบริหารโดยการยืดกล้ามเนื้อต้นคอ บ่อยแค่ไหน และ ข้อ 19 ท่านสามารถรับประทานอาหารด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีผู้ช่วยเหลือทุกครั้งหรือไม่ ร้อยละ

86.7 อย่างไรก็ตามพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องในเรื่องข้อ 14 ท่านต้องขึ้น เดินหรือนั่งทำงานเป็นระยะเวลานานบ่อยครั้งแค่ไหน และ ข้อ 15 ท่านมีการทำความสะอาดกายอุปกรณ์เสริมบ่อยครั้งแค่ไหน ร้อยละ 23.3

อภิปรายผล

ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า

1. การจัดกิจกรรมโดยให้ความรู้เรื่องการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลังสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ปัจจัยภายในของกลุ่มผู้ป่วย ได้แก่ อารมณ์ ความสามารถ ทักษะ ความสนใจ อุปนิสัย ทักษะคิด ระดับความมุ่งมั่น ความเชื่อมั่นในตนเอง วุฒิภาวะ ความพร้อม และแรงจูงใจ ซึ่งเป็นการกระตุ้นหรือผลักดันให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ดีที่สุด (อรนันท์ หาญยุทธ, 2532) ซึ่งอายุของกลุ่มตัวอย่างถึงแม้จะมีช่วงของอายุกว้างคือ ระหว่าง 20-79 ปี เนื่องจากการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนดังกล่าวพบผู้ป่วยกลุ่มดังกล่าว แต่จากการศึกษาพบว่า อายุยิ่งมากขึ้นของบุคคลจะทำให้มีประสบการณ์ พัฒนาการมีวุฒิภาวะสูงขึ้น มีความสามารถในการคิด การวินิจฉัยไตร่ตรอง และการเผชิญปัญหาได้มากขึ้น (Pander, 1996 อ้างใน มยุรี พุทธศรี, 2547) ส่วนในเรื่องของระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาที่หลากหลายตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ ความสามารถ ความต้องการ ความสนใจ จึงได้ทำสื่อการสอนให้มีความหลากหลายและสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ปฏิบัติได้จริง และมีวิธีการสอนหลายๆ แบบ รวมทั้งมีการสาธิตด้วย ซึ่ง สุรีย์ จันทโรโมลี (2524) ได้ชี้ว่า การสาธิตมีประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติเป็นการลดปัญหาการลองผิดลองถูก ซึ่งการเห็นได้ทดลองปฏิบัติที่มุ่งคุณภาพ ทำให้จำได้และเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้สอดคล้องกับการศึกษาของศรีเกษ รัชญาวินิชกุล (2539) ที่ได้ศึกษาโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพสำหรับผู้ป่วยและกลุ่มเสี่ยงโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูงในพื้นที่อำเภอสันกำแพง และอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อสิ้นสุดโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงสูงกว่าก่อนจัดโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของบุษบา อนุศักดิ์ (2544) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพที่มีต่อพฤติกรรมสุขภาพของแรงงานหญิงตั้งครรภ์ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานหญิงตั้งครรภ์ที่ทำงานอยู่บริษัทฮานาไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด

(มหาชน) จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในระดับสูงขึ้นไปและกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สามารถฝึกปฏิบัติการบริหารร่างกาย การเตรียมตัวเพื่อการคลอด การสร้างเสริมความรักความผูกพันระหว่างมารดากับทารกในครรภ์ได้ถูกต้องทุกท่า

2. การรับรู้ความสามารถของตนเองในการใส่กาย อุปกรณ์เสริมประกับหลัง ผลการศึกษาพบว่า พบว่าหลังการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่มขึ้น แสดงว่าการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถชักจูงโน้มน้าวทำให้ผู้ป่วยเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองได้ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของตนเองของแบนดูรา สอดคล้องกับการศึกษาของ กิตติมา สำราญไชย (2541) ที่พบว่า การรับรู้สมรรถนะในการดูแลบุตรของมารดา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลบุตรของมารดาเด็กโรคหอบหืดวัย 1-5 ปี รวมทั้งจากการศึกษาของสมทรง แก้วฝ่าย (2540) พบว่า มารดาที่ได้รับการเตรียมมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสูงกว่ามารดาที่ไม่ได้รับการเตรียม ในการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากที่สุด คือ ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งถือว่าให้ผลดีที่สุด และแบนดูราเชื่อว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539) โดยในการศึกษานี้ ได้มีการให้กลุ่มตัวอย่างฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและอยู่ในสถานการณ์จริง เมื่อกิจกรรมนั้นประสบความสำเร็จจึงส่งผลให้เกิดความมั่นใจว่าตนจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมนั้นได้อีก นอกจากนี้การศึกษานี้ ให้กลุ่มตัวอย่างสังเกตการณ์ปฏิบัติตนในการใส่กาย อุปกรณ์เสริมประกับหลังจากสื่อต่างๆ ได้แก่ วิดีทัศน์ แผ่นพับ และจากเจ้าหน้าที่เป็นการใช้ตัวแบบ หรือประสบการณ์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นตัวแบบที่มีชีวิต หรือตัวแบบสัญลักษณ์ จะให้ผู้ป่วยเกิดประสบการณ์ทางอ้อมที่ทำให้คิดคล้ายตามว่าผู้อื่นทำได้ตนก็น่าจะทำได้ถ้าตั้งใจและพยายาม ส่วนปัจจัยในการใช้คำพูดชักจูง ซึ่งเป็นวิธีที่ค่อนข้างง่าย แต่แบนดูราได้กล่าวว่าการใช้คำพูดชักจูงนั้นไม่ค่อยจะได้ผลนักแต่ถ้าจะให้ผลดีให้ใช้ร่วมกับการที่บุคคลประสบความสำเร็จ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2539) ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยจะให้คำแนะนำเมื่อผู้ป่วยพบปัญหาในการปฏิบัติตัว และใช้คำพูดสนับสนุนให้กำลังใจ ให้ผู้ป่วยเห็นว่าตนเองมีความสามารถทำได้ สอดคล้องกับการศึกษาของเทติ และเกลเฟนด์ (Teti & Gelfand, 1991 อ้างในพรพรรณ คีลาวาส, 2544) ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองของมารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงสนับสนุนทางสังคม นอกจากนี้ปัจจัยด้านการกระตุ้นทางอารมณ์ในการศึกษานี้ คือ การให้ผู้ป่วยได้ระบายความรู้สึกเกี่ยวกับการผ่าตัด เพื่อผ่อนคลาย

ความตึงเครียด ความวิตกกังวล เนื่องจากบุคคลเมื่อรับรู้ว่าคุณมีความวิตกกังวลสูง จะขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองและมักจะตัดสินใจหลีกเลี่ยงการกระทำพฤติกรรม (สมทรง เกล้าฝ่าย, 2541)

3. ความคาดหวังในผลลัพธ์จากการใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลัง พบว่าหลังการจัดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนความคาดหวังในผลลัพธ์จากการใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลังสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากเมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติในการใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลังด้วยตนเองก็ทำให้เกิดความคาดหวังว่าตนเองจะสามารถปฏิบัติอย่างถูกต้องและเมื่อทำถูกต้องก็ทำให้หายจากโรคที่เป็นเร็วขึ้น และอาการปวดหลัง การรับประทานอาหาร การขับถ่ายสามารถทำเองได้ตลอดถึงจะทำให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อด้านสุขภาพของ Rosenstock (1969) ซึ่งเชื่อว่าการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรคจะต้องมีความเชื่อหรือรับรู้ว่ามีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค โรคนั้นมีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อดำรงชีวิต และเมื่อบุคคลตั้งใจแสดงพฤติกรรมใดก็ตามเมื่อเขาได้ประเมินแล้วว่าพฤติกรรมนั้นมีผลในทางบวก การปฏิบัตินั้นจะเกิดผลดีในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค หรือช่วยลดความรุนแรงของโรคโดยไม่มีอุปสรรคมาขัดขวางการปฏิบัติ จากการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างทำให้มีการรับรู้ถึงผลประโยชน์ของการปฏิบัติเมื่อใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลัง ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามคำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และจากแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วยของ Kasl and Cobb (1966 อ้างใน สุนทรี ศรีโกสัย, 2539) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมบทบาทผู้ป่วยเป็นการปฏิบัติของบุคคลภายหลังจากการวินิจฉัยและได้รับการรักษา เป็นการลดหรือเลิกกิจกรรมที่จะทำให้อาการของโรคมีมากขึ้น นั่นคือ การที่ผู้ป่วยปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเพื่อต้องการให้ตนเองมีสภาพร่างกายแข็งแรงหายเป็นปกติได้เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ (2522) ที่กล่าวว่า สุขภาพหรือความรุนแรงของโรคเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลตนเองของแต่ละบุคคล

4. การปฏิบัติตัวเมื่อผู้ป่วยใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลัง จากการสอบถามผู้ป่วยแล้วพบว่า ในระยะแรกผู้ป่วยกลัวการใส่กายอุปกรณ์เสริมประกับหลัง และไม่คิดว่าจะมีประโยชน์ทำให้ทำงานไม่สะดวก แต่เมื่อปฏิบัติตามการสอนทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการที่ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง และเมื่อผู้ป่วยกลับไปที่บ้าน ส่วนใหญ่กลุ่มผู้ป่วยมีพฤติกรรมรับประทานอาหารได้ถูกต้อง และกลุ่มผู้ป่วยส่วนใหญ่จะยังไม่ทำงานหนักในช่วงนี้ กลุ่ม

ผู้ป่วยสามารถทำความเข้าใจการดูแลสุขภาพอุปกรณเสริมได้ถูกต้อง จากการปฏิบัติตัวของกลุ่มผู้ป่วย สอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อด้านสุขภาพของ Rosenstock (1969) ซึ่งเชื่อว่าการที่บุคคลจะมี พฤติกรรมหลีกเลี่ยงจากการเป็นโรคจะต้องมีความเชื่อหรือรับรู้ว่ามีโอกาสเสี่ยงต่อการเป็น โรค โรคนั้นมีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต และเมื่อบุคคลตั้งใจแสดง พฤติกรรมใดก็ต่อเมื่อเขาได้ประเมินแล้วว่าพฤติกรรมนั้นมีผลในทางบวก การปฏิบัตินั้นจะเกิด ผลดีในการลดโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค หรือช่วยลดความรุนแรงของโรคโดยไม่มีอุปสรรคมา ขัดขวางการปฏิบัติ จากการเข้าร่วมจัดกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างทำให้มีการรับรู้ถึงผลประโยชน์ ของการปฏิบัติเมื่อใช้กายอุปกรณ์เสริมพร้อมกับหลัง ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตาม คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และจากแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลตนเองเมื่อ เจ็บป่วยของ Kasl and Cobb (1966 อ้างใน สุนทรี ศรีโกศล, 2539) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติเกี่ยวกับ พฤติกรรมบทบาทผู้ป่วยเป็นการปฏิบัติของบุคคลภายหลังจากการวินิจฉัยและได้รับการรักษา เป็นการลดหรือเลิกกิจกรรมที่จะทำให้อาการของโรคมียากขึ้น นั่นคือ การที่ผู้ป่วยปฏิบัติตัวเพื่อ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดเพื่อต้องการให้ตนเองมีสภาพร่างกายแข็งแรงหายเป็นปกติได้ เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์รัตน์ บุญญานุรักษ์ (2522) ที่กล่าวว่า สุขภาพหรือความรุนแรงของ โรคเป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลตนเองของแต่ละ บุคคล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยในครั้งนี้

ในการจัดกิจกรรม ถ้าผู้ป่วยมีญาติมาด้วยควรให้ญาติผู้ป่วยเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรม ตั้งแต่เริ่มจัดกิจกรรม เพื่อช่วยดูแล และให้กำลังใจผู้ป่วย เพราะบางกิจกรรมผู้ป่วยอาจจะ จำไม่ได้ทั้งหมดการส่งเสริมให้ญาติเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง มากยิ่งขึ้น

1. เจ้าหน้าที่ในทีมสุขภาพควรตระหนักถึงความสำคัญของการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเพื่อ ส่งเสริมให้ผู้ป่วยสามารถใส่กายอุปกรณ์เสริมได้เหมาะสมกับหลัง ได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่แสวงหาความรู้ และส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องมีโอกาสให้ความรู้แก่ผู้ป่วยอย่างมีระบบ สนับสนุนในด้านของการจัดหาสถานที่ วัสดุ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการสอน และอาจนำจัดกิจกรรมนี้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทาง ในการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยอื่นๆต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลัง
2. ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้ป่วยในรูปแบบของการเรียนการสอนแบบเป็นกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเรียนการสอนว่าวิธีการไหนจะให้ผลดีกว่ากัน
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่นี้ควรมีหลายสาขาวิชาชีพ เช่น นักกายภาพบำบัด แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้ป่วยควรมีการเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์เพิ่มมากขึ้น
5. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพถึงความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยที่ได้รับการใส่กายอุปกรณ์เสริมโลหะประทับหลัง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่หลากหลายต่อไป